

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 1.01.01.06

**Inventaris van het archief van Gemachtigden tot het
Beleid der Financiën en Beden [1582]; Kamer der
Beden [1582-1584], (1577) 1582-1584**

Versie: 01-05-2021

R. Bijlsma, C.H. van Marle

Nationaal Archief, Den Haag 1976

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Verwante archieven.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
Bijlagen.....	15
Concordans van Regeringsarchieven naar Staten-Generaal.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Regeringsarchieven Geünieerde Provinciën VI

Archiefbloknummer:

17

Omvang:

22 inventarisnummer(s)0,15 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven documenten. De Nederlandse stukken van voor ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de Oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Gemachtigden tot het Beleid der Financiën en Beden Kamer der Beden van de Generaliteit (1582-1584)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Bevat stukken betreffende financiële zaken en belastingheffing uit de periode 1583-1584

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Regeringsarchieven Geünieerde Provinciën VI, nummer toegang 1.01.01.06, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Financiën en Beden, 1.01.01.06, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Zie voor een uitgebreide beschrijving van de geschiedenis van de archiefvormer de algemene inleiding [1.01.01.00](#).¹

1579 december 11	De prins van Oranje dient bij de Staten Generaal een plan in “pour le règlement et conduit des finances et aides avec ce qu’il en depand”.
1579 december 18	De Staten Generaal geven opdracht tot het opstellen van een instructie. Het plan was de Kamer der Beden samen te voegen met het college van financiën en domeinen.
1579 december 24	De instructie wordt goedgekeurd.
1580 juni 14	De ontwerp-instructie wordt nogmaals door de Staten Generaal behandeld, tegelijk met de instructie voor de Generale Landraad.
1580 oktober 1	De ontworpen instructie wordt opnieuw gelezen in de Staten Generaal.
1581 januari	De instructie wordt weer in behandeling genomen, omdat het akkoord met de hertog van Anjou inhield dat de domeinen in zijn bezit zouden worden gesteld, en dus niet meer beheerd zouden worden door het college van financiën en domeinen.
1581 januari 3	De Staten Generaal bepalen dat het voornoemde college alleen de beschikking zou hebben over de “penningen, ter oorlog dinende”.
1581 januari 13	De instructie wordt door de Staten Generaal aangenomen.
1581 augustus	De Staten Generaal gaan uiteen zonder dat men tot een oprichting van de nieuwe kamer van financiën en contributiën is overgegaan.
1581 november 14	De Generale Landraad machtigt enkele personen tot het uitoefenen van de lopende werkzaamheden vban de Kamer der Beden.
1582 januari 18	De Generale Landraad stelt een voorlopig “College des finances et aides” in.
1582 maart 23	De Staten Generaal vergaderen over wijzigingen in de instructie voor de Kamer der Beden, noodzakelijk door de komst van Anjou.
1582 april 26, 27, 28	De Raad van Staten brengt rapport uit aan de Staten Generaal, aanvaardt “t beleyt en de handelingh van de gemeene contributiën der landen toter oorloghe”, en draagt dit beleid op aan enige van haar leden. Anjou is het met deze taakverdeling niet eens, blijkens een akte van 1 juni 1582.

1 Een uitgebreide inleiding is te vinden in R. Bijlsma: Regeringsarchieven p. 138 e.v.

1582 september 24, 25, 27	De Staten Generaal besluiten dat de gelden, geïnd uit de beden en 's lands financiën beheerd zouden worden door de leden van de Raad van State, die Anjou daartoe zou committeren. Anjou dringt opnieuw aan op het weer instellen van een kamer van beden.
1582 oktober 20-24	De oprichting van een kamer van beden komt weer ter sprake. Tot in januari 1583 bleef deze zaak aanhangig, zodat bij het vertrek van Anjou nog geen beslissing genomen was.
1583 februari	De Raad van State neemt ontslag; de kamer der Beden blijft functioneren; de oprichting van een nieuwe Kamer der Beden blijft echter aanhangig.
1583 augustus	De Staten Generaal beginnen hun vergaderingen in de noordelijke Nederlanden. Het blijkt dat de administratie van de Kamer der Beden gevoerd wordt op dezelfde wijze als in Antwerpen. De oprichting van een nieuwe Kamer der Beden blijft nog aanhangig tot juli 1584.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is bij Koninklijk Besluit of ministeriële beschikking overgebracht.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Deze toegang vervangt een eerdere inventaris: R. Bijlsma 'De regeeringsarchieven der Geüniëerde en der Nader Geüniëerde Nederlandsche Provinciën 1576 september - 1588 mei' ('s-Gravenhage 1926). De inleiding hiervan bevat een schat aan informatie over de bestuurlijke organisatie en werking van het archief. Een exemplaar van deze inventaris is beschikbaar in de bibliotheek van het Nationaal Archief (signatuur: 47 C 24).

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDELEN**

- 1** Extract-resoluties en copie-instukties van de Staten Generaal, de Generale Landraad en de hertog van Anjou, en copie-propositiën van de hertog van Anjou betreffende de beden, gemene middelen en landscontributie en het beheer daarvan.
januari-april 1582 en juni-september 1582 1 dossier
- 2** Copie van een propositie van de hertog van Anjou aan de Staten Generaal, met als bijlage: copie-artikelen, opgesteld door de Kamer der Beden in opdracht van de hertog van Anjou, dienend tot herstel van het land; overgegeven ter vergadering van de Staten Generaal.
10 maart 1580 2 stukken
- 3** Staten, waarin de griffier Saroels de repartitie over de geünieerde provinciën is berekend in de 250.000 gulden per maand, aan Zijne Hoogheid toegestaan voor 1 jaar ingaande 1 april 1582, en in de 50.000 gulden per maand, aan Zijne Hoogheid toegestaan op 10 april 1582.
1582 1 dossier
in dorso van één van de stukken is een klad-request van Saroels aan de kamer der Beden geschreven.
- 4** Extract-resoluties en copieën van akten van de Staten Generaal betreffende de gemene middelen.
1582 oktober 3- 1582 november 3 1 omslag
- 5** Copie van de akte van acceptatie van de hertog van Anjou van de gemene middelen, door de Staten Generaal aan hem geconsenteerd.
1582 november 27 1 stuk
- 6** Copie van een ordonnantie van de hertog van Anjou voor de ontvanger-generaal der beden Laurin, tot betaling van de tractementen van de leden van de Raad van State, voor hun bezigheden als commies van de domeinen en fianciën, en als commies van de Kamer der Beden.
19 november 1582 1 stuk
- 7** Extract-resoluties van de Staten Generaal betreffende de Kamer der Beden, en betreffende 300.000 gulden om een leger te velde te brengen.
1582 december 5 en 1582 december 6 2 stukken
- 8** Copie van de propositie van de hertog van Anjou aan de Staten Generaal betreffende de staat, die hij zou willen voeren en de daaraan verbonden kosten.
13 december 1582 1 stuk
- 9** Kwitanties wegens salarissen en vacatiegelden, uitbetaald door de ontvanger-generaal Laurin.
11 en 12 januari 1582 1 omslag
Niet raadpleegbaar
deze stukken zijn waarschijnlijk bijlagen bij Laurin's rekening over oktober 1581-maart 1582.
- 10** Concept van de commissie van de hertog van Anjou voor de heer van Orsmale

- (subsidiar Lancelot Parasis), en de griffier der Beden Saroels tot het instellen van een onderzoek naar fraudes inzake de convoyen en licenten te Antwerpen.
1582 1 stuk
- 11** Staat van de maandelijks kosten van een compagnie infanterie van 150 man en van 113 Franse infanterie; met formulier van eed, door militaire officieren te doen aan de hertog van Anjou als "prince, souverain et seigneur absolu" der geünieerde provinciën.
1582 1 stuk
- 12** Copie van een memoire betreffende de vacante geestelijke goederen.
1582 1 stuk
- 13** Copie van een propositie vande hertog van Anjou op de artikelen, overgegeven door de gedeputeerden der Staten Generaal.
1583 januari 31 1 stuk
- 14** Minuut van eenremondtrantie van de Kamer der Beden aan de Staten Generaal betreffende de gemene midelen.
1583 februari 21
Copie vaneen remonstrantie van de Heren van de Financiën aan de Staten Generaal.
1583 februari 21 2 stukken
- 15** Staat van d maandelijks kosten vande eerste en de tweede train van de artillerie, opgesteld op
15 april 1583 en 21 mei 1583. 2 stukken
- 16** Staaat van de quoten van de provinciën in 300.000, 150.000 en 100.000 panden, geaccordeerd tot het onderhoud vanhet leger.
1583 mei 1 stuk
- 17** Missive van de Kamer der Beden aan Artus de Proefst, voortijds commies van de ammunitie van oorlog van het kasteel te Antwerpen.
15 augustus 1583
Met inventarissen aan de artillerie en ammunitie op het kasteel.
1577 1 doosier
- 18** Copie-artikelen, voorgesteld door de hertog van Anjou en aangenomen door de Staten Generaal.
1584 april 25 1 stuk
- 19A** Staat der gelden, opgebracht door de deünieerde provinciën enontvangen door de ontvanger-generaal Laurin volgens diens rekening over
september 1580-maart 1584 1 stuk
- 19B** Obligatie, groot 357 gulden in een lening groot 600.000 gulden, uitgeschreven door de Staten Generaal, op naam van Cornelis en Huybrecht Dijkstraet.
13 mei 1579 1 stuk
Aan de achterzijde zijn de betalingen van rente en aflossing verneld; de laatste aflossing vond plaats op 4 september 1583.
- 20** Copieën van brieven van de koning en de koningin-moeder van Frankrijk aan de Staten Generaal.
1584 juli 29 1 stuk

-
- 21** Minuut van een brief van de griffier van de Kamer der Beden Saroels aan de Staten
Generaal betreffende de vordering van Nicolaas Waythe van Malckendorff.
1584 augustus 8 1 stuk

BIJLAGEN**CONCORDANS VAN REGERINGSARCHIEVEN NAAR STATEN-GENERAAL**

Regeringsarchieven	Staten-Generaal
1	loketkas lopende 52.14
2	loketkas lopende 52.15
3	loketkas lopende 52.16
4	loketkas lopende 52.17
5	loketkas lopende 52.18
6	loketkas lopende 52.19
7	loketkas lopende 52.20
8	loketkas lopende 52.21
9	loketkas lopende 110
10	loketkas lopende 52.22
11	loketkas lopende 101.1
12	loketkas lopende 52.23
13	loketkas lopende 52.24
14	loketkas lopende 52.25
15	loketkas lopende 52.26
16	loketkas lopende 52.27
17	loketkas lopende 52.28
18	loketkas lopende 52.29
19A	loketkas lopende 52.30
19B	Legatiearchief Turkije
20	loketkas lopende 52.31
21	loketkas lopende 52.32